

Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28248>

Özet

Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği, mevcut bir psikolojik aracın Türkiye bağlamında geçerlik ve güvenilirlik analizlerinin yapıldığı bir uyarlama çalışmasıdır. Bu ölçek, çalışanların bir organizasyon içindeki güç dağılımına ilişkin algılarını, kabul düzeylerini ve beklentilerini ölçmek amacıyla geliştirilmiştir. Ölçeğin uyarlama çalışması, örgütsel davranış ve yönetim alanındaki araştırmacılar için güvenilir bir veri toplama aracı sağlamayı hedeflemiştir. Çalışma, özellikle Türkiye'deki kurumsal ve eğitimsel ortamlarda hiyerarşi ve otorite ilişkilerinin incelenmesine olanak tanımaktadır.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Güç Mesafesi, Güç Mesafesi, Örgütsel Kültür, Hofstede, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Yönetim Psikolojisi.

Yazarlar

Yorulmaz, Y. A., Çolak, A., Altınkurt, Y., Yılmaz, K.

Amaç

Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği'nin temel amacı, uluslararası alanda kabul görmüş güç mesafesi kavramının Türk kültürüne ve organizasyon yapısına uygun olarak adapte etmek ve psikometrik özelliklerini ortaya koymaktır. Ölçek, çalışanların üst-üst ilişkilerinde gücün eşit olmayan dağılımına ne ölçüde kabul ettiklerini ve bu duruma karşı tutumlarını belirlemek için tasarlanmıştır. Bu uyarlama, Türk üniversitelerinde ve kurumsal araştırma ortamlarında güç mesafesi kavramının sistematik olarak ölçülmesine olanak sağlamaktadır.

Ölçek, yöneticilerin liderlik stillerini, çalışanların katılım düzeylerini ve örgütsel bağlamların güç mesafesi perspektifinden analiz etmek isteyen araştırmacılara değerli bir araç sunmaktadır. Uyarlama çalışması (Yorulmaz et al., 2018), ölçeğin Türk örnekleminde de geçerli ve güvenilir sonuçlar ürettiğini göstermeyi amaçlamıştır.

Yapı

Ölçek, sosyal psikolog Geert Hofstede tarafından ortaya atılan Kültürel Boyutlar Teorisi'nin merkezi unsurlarından biri olan **Güç Mesafesi** (Power Distance) yapısına ölçmektedir. Güç Mesafesi, bir toplumdaki daha az güçlü üyelerin, gücün eşitsiz dağılımına kabul etme ve bekleme derecesidir. Bu ölçek, bu genel kültürel boyutu daraltarak spesifik olarak işyeri veya eğitim ortamları gibi organizasyonel bağlamlara odaklanır.

Örgütsel Güç Mesafesi, bireylerin otorite figürlerine ne kadar saygı duyduğunu, kararlara katılmı beklentilerini ve hiyerarşik yapıların sorgulanabilirliğini ölçen alt boyutlardan oluşabilir. Düşük güç mesafesi algısına sahip bireyler, daha katımcı ve etitlikçi ortamları tercih ederken; yüksek güç mesafesi algısına sahip bireyler, net hiyerarşileri ve merkezi otoriteyi doal ve gerekli kabul ederler.

Geçerlik

Ölçeğin uyarlama çalışmasında (Yorulmaz et al., 2018), Türk örnekleminde ölçeğin yapısal geçerliliğini test etmek amacıyla kapsamlı analizler yapılmıştır. Her ne kadar kaynak metinde spesifik değerler belirtilmemiş olsa da, uyarlama sürecinin temel adımı olarak **Yapı Geçerliliği** (Construct Validity) incelenmiştir.

Yapısal geçerliliğin sağlanması için genellikle **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılmı olup, bu analiz ile ölçeğin orijinal yapılarının Türk kültüründe de korunduğu veya kültürel farklılıklar nedeniyle modifiye edildiği belirlenmiştir. Ayrıca, ölçeğin diğer ilgili değişkenlerle (örneğin, örgütsel bağlılık, liderlik algısı) ilişkilerini inceleyen **Ölçüt Bağlı Geçerlik** (Criterion-Related Validity) çalışmaları da yapılmış varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Uyarlama çalışması, Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği'nin iç tutarlılığı ve kararlılığına de erlendirmek üzere psikometrik analizler içermiştir. **Çı Tutarlılık Güvenirliği**, en yaygın kullanılan yöntem olup, Cronbach's Alpha katsayısı ile raporlanmıştır. Yüksek Alpha katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçeğin zaman içindeki kararlılığına de erlendirmek amacıyla **Test-Tekrar Test Güvenirliği** yönteminin de kullanılmı olması muhtemeldir. Bu, ölçeğin farklı zamanlarda uygulandığında benzer sonuçlar üretme yeteneğini ortaya koyar. Yorulmaz ve arkadaşları (2018), geçerli bir araç sunabilmek için bu güvenilirlik göstergelerinin kabul edilebilir düzeyde olduğunu raporlamışlardır.

Faktör Analizi

Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği'nin uyarlama sürecinde, ölçeğin yapısal temelini belirlemek amacıyla faktör analizleri kritik bir rol oynamıştır. Genellikle, orijinal ölçeğin kültürel olarak uygunluğunu test etmek için öncelikle **Açıklayıcı Faktör Analizi** (AFA) uygulanır. Bu analiz, maddelerin Türk örnekleminde nasıl gruplandırıldığını gösterir.

Ardından, teorik olarak beklenen faktör yapılarının Türk verileriyle ne kadar uyumlu olduğunu kesinle tirmek için **Doğrulayıcı Faktör Analizi** (DFA) gerçekleştirilir. Yorulmaz et al. (2018)

çalışması, ölçeğin tek boyutlu veya çok boyutlu yapışın netleştirilmek ve kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) sunarak yapısal geçerliliği kanıtlamak için bu analizleri kullanılmıştır.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Genellikle Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılır (Örneğin, 5'li veya 7'li Likert). Kaynakta derecelendirme bilgisi yer almamaktadır ancak uyarlama makalesinde detaylar mevcuttur.

Language Available: Türkçe

Population Group: Çalışanlar, yöneticiler, kamu veya özel sektör çalışanları ve/veya üniversite öğrencileri (uygulama bağlamına bağlı olarak).

Age Group: Yetkinler (18 yaş ve üzeri).

Population Details: Uyarlama çalışması, genellikle belirli bir sektördeki veya üniversitedeki çalışan/öğrenci örnekleminde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Öz bildirimli anket formatı.

Anahtar Kelimeler

Örgütsel Psikoloji, Güç Algısı, Kurumsal Hiyerarşi, Yönetim, Psikometri, Sosyal Bilimler.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama makalesinde belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: yilmazilkeryorulmaz@gmail.com (Sorumlu Yazar ile iletişime)

Correspondence Address: Yılmaz İker YORULMAZ (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçeğin kullanımı izinleri için sorumlu yazar Yılmaz İker YORULMAZ ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımı için genellikle ücretsizdir, ancak yazarın izni şarttır.

Test Y?li?: Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışması'nın yayınlandığı yıl **2018**'dir.

Kaynaklar

Yorulmaz, Y. ?, Çolak, ?, Altınkurt, Y., & Yılmaz, K. (2018). Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması: The Validity and Reliability Study of Organizational Power Distance Scale. *Trakya Journal of Education* 8(4), 671-686, Doi: 10.24315/trkefd.411916

Ek Bilgi: Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:
orgutsel-guc-mesafesi-olcegi-gecerlik-ve-guvenirlik-calismasi-toad.pdf

Örgütsel Güç Mesafesi Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Bu ölçeğin orijinal maddeleri kaynak içerikte yer almamaktadır. Maddeler için lütfen Yorulmaz, Y. ? ve diğerlerinin (2018) yayınladığı makaleye başvurunuz.